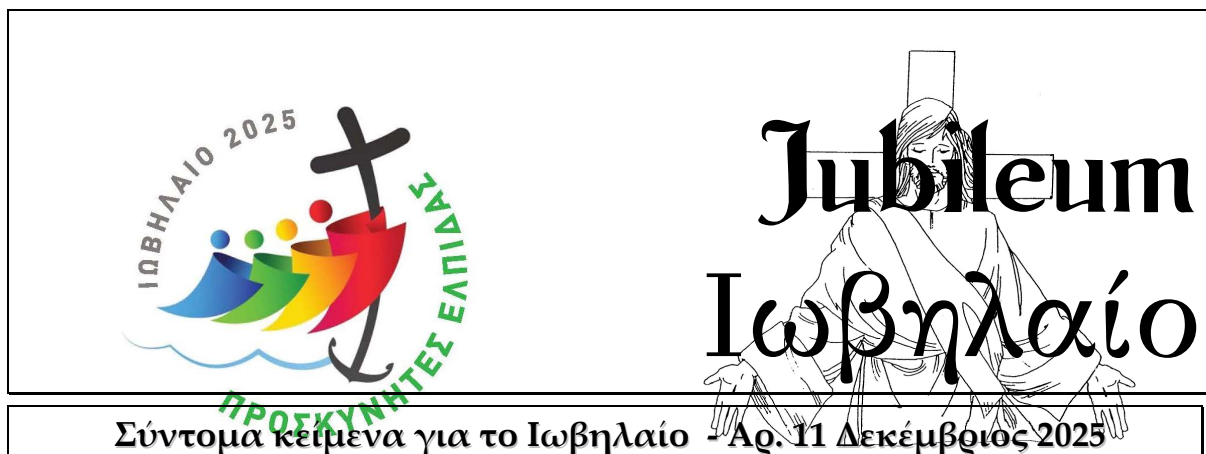

Σύντομα κείμενα για το Ιωβηλαίο - Αρ. 11 Δεκέμβριος 2025

ΤΟ ΙΩΒΗΛΑΙΟ ΤΟΥ 2025

Το θέμα που είχε το Ιωβηλαίο του 2025 είναι μια πρόσκληση να στοχαστούμε την εκκλησιακή απήχηση των λέξεων του λογότυπου **Προσκυνητές ελπίδας**.

Είμαστε **προσκυνητές**. Αυτή η είναι η κατάσταση μας ως άνθρωποι και ως χριστιανοί. Οδοιπόροι, σε πορεία. Μια κατάσταση ευμετάβλητη διότι πρόκειται για τη ζωή μας.

Ωστόσο ως πνευματικοί οδοιπόροι βαδίζουμε σαν σε έρημο δηλ. εγκαταλείπουμε τις ανέσεις για να επικεντρωθούμε στην απόλυτη γαλήνη για την επαφή με το Θεό. Με τη σιωπή είναι εφικτή η ακρόαση της φωνής του Κυρίου.

Η **ελπίδα** είναι ο προορισμός μας. Όπως πρότεινε στην Εκκλησία ο Πάπας Φραγκίσκος, προσκαλώντας το 2022 στην προετοιμασία του Ιωβηλαίου, η ανάκτηση, η επιδίωξη, η ανακάλυψη της ελπίδας μετά την αμφιβολία, την αγωνία, ίσως την απόγνωση της δοκιμασίας της πανδημίας του κορωνοϊού, είναι στις αναζητήσεις μας.

Ελπίδα μας είναι ο Χριστός. Εκείνος που μας νοιάζεται. Εμπιστευόμαστε την ελπίδα μας στο Χριστό. Αυτή η εμπιστοσύνη μας παρακινεί, μας ωθεί, μας κινητοποιεί. Χάρη στο πρόσωπό Του η ελπίδα γίνεται ορατή, απτή, εφικτή, δυνατή.

Ο Λόγος του Θεού μας παρέδωσε το παράδειγμα του **οδοιπόρου Χριστού**, εκείνου που διέτρεξε την Ιουδαία και τη Σαμάρεια διαχέοντας ελπίδα με κάθε ευκαιρία: διδάσκοντας, εξηγώντας τις Γραφές, θεραπεύοντας το σώμα και το πνεύμα, καλώντας κάθε άνθρωπο να έχει μια ζωντανή σχέση με το Θεό Πατέρα.

Σε κάθε περίπτωση ο Ιησούς από οδοιπόρος γίνεται ο ίδιος αλλά κάνει και τους άλλους **συνοδοιπόρους** του. Μοιράζεται την πορεία ως επιστροφή στην αλήθεια της πίστεως, ως μεταστροφή στην χάρη του Θεού, ως μαθητεία ακρόασης και αφομοίωσης των λόγων του Θεού.

Σ' αυτή την τόσο πολύμορφη εμπειρία, η Αγία Γραφή μας δίνει ένα ζωντανό παράδειγμα μιας προσκυνήτριας ελπίδας, της Παναγίας.

Οι ευαγγελιστές μας μεταφέρουν την εικόνα μιας μητέρας που εμπιστεύεται το σχέδιο του Θεού για τη ζωή της ώστε ο λαός να έχει **μια κατεύθυνση** στην ελπίδα

του. Οι σιωπές και τα ελάχιστα λόγια της είναι **μια θάλασσα ελπίδας** στη δύναμη του θελήματος του Θεού.

Ας φέρουμε στο νου τις ευαγγελικές φράσεις «*η μητέρα του διατηρούσε όλα αυτά τα λόγια στην καρδιά της*» (Λκ 2, 51), «*δεν έχουν κρασί ...Κάνετε, ό,τι κι αν σας πει*» (Ιω 2, 3· 5), «*Μεγαλύνει η ψυχή μου τον Κύριο*» (Λκ 1, 46).

Μια εξίσου δυνατή μαρτυρία βρίσκουμε στη ζωή της Εκκλησίας κάθε εποχής: εκείνη της συνάντησης της ευσπλαχνίας του Θεού με την ταπεινότητα εκδήλωσης μιας ανάγκης.

Πράγματι, και στην Αγία Γραφή και στη ζωή των Αγίων, η θεϊκή ευσπλαχνία ξεχειλίζει ασυγκράτητη όταν η ανθρώπινη ανάγκη, οποιαδήποτε ανάγκη, **παρουσιάζεται** στο Θεό **με ταπεινότητα**.

Η ταπεινότητα είναι τότε μια **περίτρην έκφραση** βέβαιης ελπίδας.

Πόσες και πόσοι Άγιοι και Άγιες της χριστιανικής παράδοσης δεν πορεύτηκαν την οδό της ταπεινότητας και της ελπίδας!

Και με ξεχωριστή εμπιστοσύνη στο Θεό που είναι δυνατός όταν ελεεί και αγαθός (καλός) στην ισχύ του (α' ευχή του εσπερινού στη βυζαντινή παράδοση), δεν είναι λίγες οι μαρτυρίες ανθρώπων πίστεως που πορεύθηκαν μέσα στην ελπίδα **όταν πρόσωπα και καταστάσεις τους ταπεινωναν**.

Ένα κάλεσμα να σώσουμε την ελπίδα, δραστήριοι και ενεργοί συνοδοιπόροι με όσους δεν ελπίζουν ή μάλλον έχουν διαφορετική ελπίδα από εκείνη στο Χριστό.

Ο Πάπας Φραγκίσκος μίλησε πολλές φορές για την ελπίδα, ορίζοντάς την ως την «**πιο μικρή των αρετών αλλά την πιο δυνατή**». Η ελπίδα έχει ένα πρόσωπο: το πρόσωπο του αναστημένου Χριστού που έρχεται με «*δύναμη πολλή και δόξα*» (Μκ 13, 26)» (Angelus, 15 Νοεμβρίου 2015).

Επομένως η ελπίδα δεν είναι κάτι αλλά **κάποιος**, όπως αναφωνεί ο άγ. Φραγκίσκος της Ασίζης στην εξύμνηση του Υψιστου Θεού: «*Εσύ είσαι η ελπίδα μας!*» (FF 261). «*Αυτός δεν θα εγκαταλείψει όλους εκείνους που ελπίζουν σ' αυτόν*» (FF 287, βλ Ψαλ. 33, 23).

Η ελπίδα “είναι η πιο ταπεινή από τις τρεις θεολογικές αρετές γιατί παραμένει **κρυμμένη**. ... Η ελπίδα είναι μια **παρακινδυνευμένη** αρετή, μια αρετή, όπως λέει ο Απόστολος Παύλος, **ένθερμης προσδοκίας** προς την αποκάλυψη του Υιού του Θεού (Ρωμ 8, 19). Δεν είναι μια ψευδαίσθηση” (Ομιλία της 29^{ης} Οκτωβρίου 2013).

“Είναι μια αρετή που **δεν απογοητεύει ποτέ**: εάν ελπίζεις, δεν θα απογοητευτείς ποτέ”, πρόκειται για μια αρετή απτή “της κάθε μέρας, γιατί είναι μια συνάντηση. Και κάθε φορά που συναντάμε τον Ιησού στην Ευχαριστία, στη προσευχή, στο Ευαγγέλιο, στους φτωχούς, στην κοινοτική ζωή, κάθε φορά κάνουμε ένα βήμα περισσότερο προς αυτή την οριστική συνάντηση” (Ομιλία της 23^{ης} Οκτωβρίου 2018). “Η ελπίδα έχει ανάγκη την υπομονή”, ακριβώς όπως την υπομονή που χρειάζεται να έχεις για να δεις να μεγαλώνει ο σπόρος του σιναπιού. Πρόκειται “για την υπομονή να γνωρίζεις ότι εμείς σπέρνουμε όμως είναι ο Θεός που θα δώσει την ανάπτυξη” (Ομιλία 29^{ης} Οκτωβρίου 2019). Η ελπίδα δεν είναι παθητική αισιοδοξία αλλά, αντίθετα, “είναι μαχητική, με την επιμονή εκείνου που οδεύει προς έναν σίγουρο προορισμό” (Angelus, 6 Σεπτεμβρίου 2015).

Δυο «ποιοτικές» προσευχές ας μας ενθαρρύνουν να είμαστε προσκυνητές ελπίδας: του γερμανού Ιησούιτη θεολόγου Karl Rahner που διέπλησε μεγάλο μέρος του θεολογικού στοχασμού στο δεύτερο μισό του 20^{ου} αι., και του αξέχαστου ιταλού επισκόπου Tonino Bello που γνώριζε πώς να θερμαίνει τις καρδιές με τα λόγια του και να εμπνέει τους ανθρώπους να διαδίδουν στους άλλους τη συνάντησή τους με το Χριστό.

Η ΕΛΠΙΔΑ

Κύριε,

αυτή την ύπαρξη εγώ τη δέχομαι,

και τη δέχομαι εν ελπίδι.

Μια ελπίδα που όλα τα περιλαμβάνει και υπομένει, μια ελπίδα που δεν ξέρω ποτέ εάν την κατέχω πραγματικά.

Μια ελπίδα που γεννιέται βαθιά μέσα μου,

Μια ελπίδα πλήρης

που δεν μπορώ να αντικαταστήσω

με ανομολόγητα άγχη και κεκτημένα.

Αυτή η απόλυτη ελπίδα

Εγώ μου την αναγνωρίζω και θέλω να την έχω:

γι’ αυτή πρέπει να δώσω λόγο

ως το πιο μεγάλο καθήκον της ζωής μου.

Εγώ γνωρίζω, Κύριε, ότι αυτή δεν είναι μια ουτοπία, αλλά από σένα προέρχεται,

γεννιέται από εσένα και αγκαλιάζει όλα

και όλα περιλαμβάνει ως υπόσχεση

ότι η ανθρωπότητα θα φθάσει

στην πληρότητα της ζωής

και κάθε άνθρωπος θα μπορέσει πραγματικά

να μην ντραπεί που είναι άνθρωπος.

Karl Rahner (1904-1984)

ΌΠΟΙΟΣ ΕΛΠΙΖΕΙ ΒΑΔΙΖΕΙ

Όποιος ελπίζει βαδίζει, δεν δραπετεύει!

Ενσαρκώνεται στην ιστορία!

Χτίζει το μέλλον, δεν το προσμένει μόνο!

Έχει πρόσωπο αγωνιστή,

όχι της παραίτησης εκείνου που παροπλίζεται!

Έχει το πάθος του προφήτη,

όχι τον αέρα αποθάρρυνσης εκείνου που εγκαταλείπεται.

Αλλάζει την ιστορία, δεν την υπομένει!

Tonino Bello (1935-1993)

Η ελπίδα είναι η αρετή ενάντια στην οποία συχνά αμαρτάνουμε: στις κακές νοσταλγίες μας, στις μελαγχολίες μας, όταν σκεφτόμαστε ότι η ευτυχία του παρελθόντος χάθηκε για πάντα. Αμαρτάνουμε ενάντια στην ελπίδα όταν αποθαρρυνόμαστε μπροστά στις αμαρτίες μας, αμαρτάνουμε όταν μέσα μας το φθινόπωρο ακυρώνει την άνοιξη, όταν η αγάπη του Θεού παύει να είναι μια φωτιά αιώνια, όταν δεν έχουμε το κουράγιο να παίρνουμε αποφάσεις που μας δεσμεύουν για όλη τη ζωή. Ο κόσμος έχει ανάγκη την ελπίδα, όπως έχει πολύ ανάγκη την υπομονή, μια αρετή που βαδίζει στενά μαζί με την ελπίδα. [...]

Η ελπίδα είναι η αρετή εκείνου που έχει καρδιά νέου δηλ. δεν μετράει η βιολογική ηλικία. Έχουμε το ωραίο παράδειγμα των δυο γερόντων Συμεών και Άννας στο Ευαγγέλιο: δεν κουράζονταν να προσμένουν και είδαν το τελευταίο κομμάτι της πορείας τους, ευλογημένο από τη συνάντησή με το Μεσσία τον οποίο αναγνώρισαν στο πρόσωπο του Ιησού όταν τον έφεραν στο ναό οι γονείς του. Τι ευλογία να είναι έτσι και για μας ! Αν μετά από μια μακρά οδοιπορία, αποθέτοντας το σακίδιο και το μπαστούνι, η καρδιά μας να γεμίσει από μια χαρά που δεν είχαμε ποτέ δοκιμάσει.

(Φραγκίσκος Α΄, 8 Μαΐου 2024)

Όταν είμαστε μικροί, το να βάζουμε τα χέρια στη γη είχε μια ξεχωριστή γοητεία. Μας κάνει καλό να παρατηρούμε το παιχνίδι των παιδιών: το να σκαλίζεις τη γη, να βγάζεις την σκληρή κρούστα του κόσμου για να δεις τι έχει από κάτω ...

Εκείνο που περιγράφει ο Ιησούς στην παραβολή του κρυμμένου θησαυρού στο χωράφι (βλ. Μτ 13, 44) δεν είναι πια ένα παιδικό παιχνίδι κι όμως η χαρά της έκπληξης είναι η ίδια. Μας λέει ο Κύριος: έτσι είναι η Βασιλεία του Θεού. Μάλιστα, έτσι βρίσκεται η Βασιλεία του Θεού. Η ελπίδα ζωντανεύει ξανά όταν σκάβουμε και σπάμε την κρούστα της πραγματικότητας, όταν πηγαίνουμε κάτω από το επιφανειακό.

(Λέων ΙΔ΄, 6 Σεπτεμβρίου 2025)

Να ελπίζεις είναι να μην γνωρίζεις. Εμείς δεν έχουμε ήδη τις απαντήσεις σε όλες τις ερωτήσεις. Έχουμε όμως τον Ιησού. Ακολουθούμε τον Ιησού. Και τότε ελπίζουμε εκείνο που ακόμα δεν βλέπουμε. Γινόμαστε ένας λαός όπου τα αντίθετα συντίθενται σε ενότητα. Εισερχόμαστε ως εξερευνητές στον νέο κόσμο του Αναστημένου. Ο Ιησούς μας προπορεύεται. Μαθαίνουμε προχωρώντας βήμα-βήμα. Δεν είναι μια πορεία μόνο της Εκκλησίας αλλά όλης της ανθρωπότητας. Μια πορεία ελπίδας.

(Λέων ΙΔ΄, 25 Οκτωβρίου 2025)